

REPUBLIKA SLOVENIJA / A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG
DRŽAVNI ZBOR / ORSZÁGGYŰLÉSE

Poslanska skupina madžarske narodne skupnosti

A Magyar nemzetiségi közösség képviselő csoportja

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 68, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ferenc Horváth, poslanec

Lendava, 7. 5. 2026

**Madžarska samoupravna narodna
skupnost občine Dobrovnik –
Dobronak Községi Magyar
Önkormányzati Nemzeti Közösség
Dobrovnik – Dobronak 290
9223 Dobrovnik - Dobronak**

Spoštovani,

v zvezi s pravnim mnenjem g. dr. Brezovnika in Občine Dobrovnik glede tega, da Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Dobrovnik nima pravice do podajanja soglasja oz. nima pravice do izpodbijanja novega statuta občine Dobrovnik, ki predlaga enojezično poimenovanje občine, podajamo stališča in pripombe na zapisano.

Pravica do veta narodne skupnosti

Predlagani poseg v obstoječo prakso dvojezične uporabe imena Občine Dobrovnik – Dobronak Község oziroma odstranitev madžarskega jezika iz javne uporabe imena občine predstavlja nedopustno dejanje, ki je v neposrednem nasprotju z ustavnopravnimi standardi varstva avtohtonih narodnih skupnosti. Takšno ravnanje krši načelo pridobljenih pravic in ustavno jamstvo ohranjanja narodne identitete, saj vidna dvojezičnost na narodnostno mešanih območjih ni zgolj formalni administrativni ukrep, temveč konstitutivni element javnega reda, ki izkazuje dejansko enakopravnost jezikov in obstoj narodne skupnosti v danem okolju.

Z vidika pravne teorije bi uveljavitev izključno enojezičnih napisov pomenila sistemsko degradacijo pravnega statusa narodne skupnosti in vzpostavitev nevarnega precedensa, ki bi lahko sprožil verižno razgradnjo dvojezičnosti v drugih organih in institucijah. Menimo tudi, da bi arbitrarno poseganje v že uveljavljeno raven javne dvojezičnosti in dvojezične rabe imena občine predstavljalo kršitev prepovedi retrogradnih posegov v položaj narodnih skupnosti, saj vsako krčenje obsega rabe (javnega) jezika neposredno pomeni nepriznavanje narodne skupnosti na določenem ozemlju. Takšna praksa je pravno nesprejemljiva, saj se z njo de facto negira ustavna obveznost države in lokalnih skupnosti po aktivnem varovanju pogojev za obstoj narodne skupnosti, hkrati pa se s tem načrtno krči prostor za javno priznavanje

madžarske narodne pripadnosti. Odstranitev dvojezičnih elementov, ki so že del pravnega in fizičnega okolja, tako ne predstavlja le administrativne spremembe, temveč pomeni zavestno razgradnjo identitetnih temeljev narodne skupnosti, kar bi dolgoročno povzročilo trajno škodo ustavnemu varstvu pravic madžarske narodne skupnosti iz 64. člena Ustave RS in pravni varnosti njenih pripadnikov.

V povezavi s tem se odpira tudi vprašanje (zoženega) veta predstavnikov narodne skupnosti pri sprejemanju predpisov in splošnih aktov občine. Čeprav ustavnopravna teorija načeloma dopušča razlago, da je ta pravica vezana na zakone, druge predpise in splošne akte, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja zgolj narodnih skupnosti, je pri takšnem ozkem tolmačenju nujna skrajna previdnost. Restriktivna interpretacija, po kateri bi bil veto mogoč le in izključno pri predpisih, ki posegajo v položaj in uresničevanje pravic narodnih skupnosti – in ne tudi pri »splošnih« predpisih in aktih, ki se dotaknejo tudi vprašanja pravic narodne skupnosti, v svojem bistvu izvotli ustavno varstvo in de facto onemogoči učinkovito uresničevanje teh posebnih pravic v praksi. V realnosti bi takšno stališče namreč dopustilo nevaren procesni manevar in precedens: za uveljavitev določb, ki so v nasprotju z interesi narodne skupnosti ali so zanj celotno škodljive (!), bi zadoščalo, da se te določbe vključijo v splošni akt, ki ureja širšo materijo. S tem, ko bi se predpisu dodal zgolj en člen splošne narave, bi se pravica do veta po tej logiki povsem izničila, narodna skupnost pa bi ostala brez kakršnegakoli sredstva za zaustavitev za njo škodljivih predpisov. Takšna pravna praznina bi pomenila sistemsko razgradnjo ustavnega jamstva, saj bi ustavne določbe o varstvu narodnih skupnosti postale zgolj mrtva črka na papirju, brez realne moči za preprečevanje retrogradnih posegov.

V luči zgoraj opisanega poudarjamo, da načrtovane spremembe statuta občine Dobrovnik, ki bi vodile v opustitev oziroma izključitev madžarskega poimenovanja občine iz uradne in javne rabe, predstavljajo vprašanje, ki posega v samo jedro ustavnopravnega varstva avtohtone narodne skupnosti. Stališče, da za takšen poseg ni potrebno soglasje predstavnikov narodne skupnosti, ker naj bi šlo za spremembo splošnega akta (statuta), je pravno nevzdržno in temelji na napačni interpretaciji hierarhije pravnih norm. Čeprav statut občine po svoji naravi ureja širok spekter lokalne samouprave, določbe o dvojezičnosti niso zgolj tehnični del tega akta, temveč predstavljajo konkretizacijo ustavne pravice do uporabe lastnega jezika in ohranitve identitete. Pri tem je ključna vsebina materije, ne pa formalna oblika akta: ker dvojezična uporaba imena občine neposredno določa položaj narodne skupnosti v tistem okolju, postane soglasje predstavnikov narodne skupnosti nujen procesni pogoj za veljavnost takšne spremembe.

Izločitev madžarskega jezika iz dvojezičnih označb in javne rabe imena občine bi pomenila drastičen poseg v doseženo raven varstva in de facto izbris vidne prisotnosti narodne skupnosti v javnem prostoru. Pravica do dvojezičnosti ni bila podeljena kot poljubna ugodnost, temveč kot ustavno jamstvo avtohtonosti. Zato bi bila interpretacija, ki bi večinskemu narodu omogočala enostransko odločanje o dvojezičnih nazivih brez privolitve tistih, ki jim je ta pravica namenjena, v popolnem nasprotju z namenom ustavnega varstva narodnih skupnosti. Takšno razlago povzamejo tudi področni zakoni. Sistemska ureditev lokalne samouprave namreč v 39. členu Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 s spremembami: ZLS) jasno določa, da morajo organi občine k predpisom, ki uresničujejo posebne pravice, pridobiti soglasje Sveta narodne skupnosti prek njenih predstavnikov v občinskem svetu, pri vseh drugih vprašanjih, ki se nanašajo na uresničevanje njihovih posebnih pravic, pa morajo predhodno pridobiti mnenje samoupravne narodne skupnosti. Iz tega nedvoumno izhaja, da je, kadarkoli se

ureja položaj pripadnikov narodne skupnosti ali njihovih pravic, nujno vključiti organe oziroma predstavnike, ki jih zastopajo.

To dolžnost dodatno utrjuje tudi Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C: ZSNS), ki v 3. členu določa, da samoupravne narodne skupnosti v skladu z zakonom dajejo soglasje k zadevam, ki se nanašajo na varstvo posebnih pravic, o katerih se odloča skupaj z organi samoupravnih narodnih skupnosti. Takšna zakonska ureditev je neposredna izpeljava 64. člena Ustave RS, ki zagotavlja, da predpisi, ki se nanašajo na položaj zgolj narodnih skupnosti, ne morejo biti sprejeti brez njihovega soglasja. Soglasje predstavnikov skupnosti v tem kontekstu deluje kot nujna procesna varovalka in pravica veta, ki preprečuje pritiske ali samovoljne odločitve lokalnih oblasti. Nenazadnje pa je takšno ravnanje v skladu z Okvirno konvencijo Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin, ki državo in lokalne organe zavezuje k priznavanju in spodbujanju manjšinskih jezikov v tradicionalnih okoljih ter zavezuje države pogodbenice, da se vzdržijo ukrepov, ki so namenjeni omejevanju pravic in svoboščin, ki izvirajo iz načel te okvirne konvencije. Iz celotne hierarhije predpisov torej jasno izhaja načelo, da se o narodnih skupnostih ne more odločati brez njihove aktivne udeležbe, zato bi bila vsakršna enostranska sprememba dvojezične uporabe imena občine brez izrecnega soglasja narodne skupnosti pravno nična in ustavno sporna.

Uporaba madžarskega jezika na sejah občinskega sveta – dopolnitev člena

V zvezi s spremembami Poslovnika občinskega sveta občine Dobrovnik – Dobronak Község v členih, ki urejajo uporabo madžarskega jezika, je Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Dobrovnik 2. aprila 2026 podala predlog za dodajanje novega člena, ki natančneje določa poslovanje Občinskega sveta v madžarskem jeziku in pravico pripadnikov madžarske narodne skupnosti do vlaganja pobud in drugih predlogov ter aktov v svojem jeziku. Na obrazložitev Občine, da dopolnitev predloga Poslovnika Občinskega sveta občine Dobrovnik z vsebinsko enakim besedilom kot je urejeno v drugem odstavku 53. člena predloga Statuta Občine ni potrebno, se ne moremo strinjati.

Čeprav je pravica do uporabe madžarskega jezika na sejah občinskega sveta že primarno normirana v Statutu občine in bi vključitev identične določbe v Poslovnik občinskega sveta na prvi pogled izgledalo redundantno, je potrebno izpostaviti, da ne gre zgolj za nepotrebno ponavljanje, temveč se s takšnim zapisom zasleduje legitimne cilje pravne jasnosti in koherentnosti. Takšen pristop hkrati utrjuje načelo pravne varnosti, saj omogoča neposreden in pregleden vpogled v procesne pravice udeležencev seje znotraj akta, ki primarno ureja način njihovega delovanja. Čeprav Statut kot temeljni akt določa osrednjo pravico, Poslovnik to materijo prevzema z namenom konkretizacije in unifikacije postopkov, s čimer se preprečujejo morebitne nejasnosti ali napačne interpretacije pri izvajanju sej v dvojezičnem okolju. Dvojni zapis iste norme v različnih aktih je v tem kontekstu pravno dopusten in celo priporočljiv, saj služi kot dodatno varovalo ustavno zagotovljenih pravic narodne skupnosti.

S takšnim afirmativnim pristopom verjamemo, da občina izkazuje visoko stopnjo spoštovanja do avtohtone narodne skupnosti. Prisotnost in ohranjanje dvojezične uporabe imena Občine Dobrovnik – Dobronak község posledično ohranjata jezik narodne skupnosti in obenem bogatita celotno lokalno skupnost. Dvojezičnost predstavlja neprecenljivo kulturno vrednoto, ki krepi identiteto in družbeni razvoj občine. Prav je, da lokalna oblast v narodni skupnosti ne vidi le pravnega subjekta, temveč enakovrednega gradnika lokalnega miru in sožitja, ki s svojo specifikjo daje kraju edinstven pečat. Dosledno spoštovanje ustavnih in zakonskih jamstev, vključno z

obveznim pridobivanjem soglasja predstavnikov narodne skupnosti pri spremembah Statuta občine, ni le gola pravna formalnost, temveč izraz zrelosti lokalne skupnosti, ki

razume, da se moč večine kaže tudi v tem, kako varno in spoštovano se v njenem okolju počuti narodna skupnost.

Ferenc Horváth
poslanec - országgyűlési képviselő